

هدف و ماهیت:

روزنامه نگار که اغلب خبرنگار نامیده می شوند، به تحقیق و نوشتن برای روزنامه های ملی و یا محلی می پردازد. اگر به اتفاقات و رویدادهای سیاسی، اجتماعی و یا ورزشی علاقه مندید و شغلی را دوست دارید که مهارت های نوشتاری در آن کاربرد زیادی داشته باشد، شغل روزنامه نگاری (خبرنگاری) مناسب شماست.

روزنامه نگار که اغلب خبرنگار نامیده می شوند، به تحقیق و نوشتن برای روزنامه های ملی و یا محلی می پردازد. او هر خبر و رویدادی که برای گروه های مختلف مخاطبان جذاب باشد را پوشش می دهد، از جلسات شوراها شهر و روستا و جشن های مدرسه برای روزنامه های محلی تا انتخابات و رویدادهای جهانی برای روزنامه های ملی و سراسری. روزنامه نگار باید ذهنی پژوهشگر داشته و از تحقیق و بررسی موضوعات مختلف لذت ببرد. معمولاً داشتن تحصیلات دانشگاهی برای داوطلبان شغل روزنامه نگاری یا خبرنگاری لازم است. داشتن تجربیات مرتبط مانند کارهای داوطلبانه و نوشتن مقاله برای روزنامه ها و مجلات نیز در یافتن شغل مناسب و موفق شدن در آن مفید می باشد.

روزنامه نگار کسی است که با اتکا به ذوق و استعداد شخصی، پس از گذراندن دوره آموزش تخصصی و همچنین با توجه به مسئولیت اجتماعی که این پیشه بر گردن او می گذارد، وظیفه بدست آوردن، آماده کردن، گردآوری و سامان دادن اخبار و انتقال آنها را با وسایل ارتباط جمعی (مطبوعات، رادیو، تلویزیون و خبرگزاری) به مخاطبان بر گردن دارد. برپایه اعلامیه سازمان یونسکو، خبرنگاران باید کوشش کنند تا اخباری که در اختیار عموم می گذارند درست، دقیق و معتبر باشد و در درستی اخباری که به دست می آورند، پژوهش و اندیشه کنند. خبرنگاران نباید حقیقتی را عمداً تحریف یا خراب کنند و نیز هیچ گونه مطلبی را نباید از دید مردم پنهان نگهدارند.

در دنیای کنونی با وجود تکنولوژی های ارتباطی پیشرفته و متعدد در امر دستیابی سریع به اطلاعات و منابع مختلف، کسب اطلاعات موثق و قابل اطمینان در مورد وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی و... بشر بسیار دشوار و در عین حال بسیار ضروری و حیاتی است. خبرنگاران از عناصر اساسی این مهم بشمار می روند. یک خبرنگار باید به واقعیت یک رویداد دست یابد و همواره گام به گام حوادث در حوزه کاری خود حرکت کند تا تحلیل های خود را به صورت کامل و رسا ارائه دهد. یک خبرنگار موفق همیشه در انعکاس رخدادها بی طرفانه عمل می کند؛ چون ذات خبرنگاری مبتنی بر بی طرفی است و اینجاست که خبرنگار با رعایت این نکته مهم خود را به قوانین ملزم دانسته و در این مسیر به اهداف خود نائل می شود. علاوه بر این یک خبرنگار باید همواره در کسب اعتماد و اعتمادسازی بین خبرنگار، منابع خبری و مردم خود تلاش کند. در جهان حاضر که جوامع در حال تحول و نوزایی هستند قدرت درک، تجزیه و تحلیل و پیش بینی حوادث از دیگر مسائل اساسی این حرفه بشمار می رود.

توانایی های مورد نیاز و قابل توصیه:

بداهه گوئی، مهارت ممتاز گفتاری است که خبرنگار بر اثر مطالعات و تمرین های بیانی به آن می رسد. گاهی لازم است خبرنگار از متن آماده ای که تهیه کرده است جدا شود و از خود چیزی بگوید. این لحظات غافلگیر کننده که کم نیستند، مهارت زبانی خبرنگار یا عجز او را آشکار می کنند. خبرنگار باید برای اینگونه صحنه ها آماده باشد خبرنگار / روزنامه نگار - مسیر ایرانی. **چیرگی بر احساسات:** خبرنگاران موفق رسانه های بزرگ در گزارش های خبری تسلیم احساسات خود نمی شوند. همدردی و همدلی با مخاطب با احساساتی شدن متفاوت است. فراموش نشود که حضور خبرنگار در صحنه خبر برای عینیت بخشیدن به خبر است؛ نه تحریک احساسات. مردم نیازی به دیدن صحنه های احساس خبرنگار ندارند؛ آنچه آنها می خواهند دقت، صحت و جامعیت خبر در اسرع وقت است.

بیان مناسب، داشتن سلامت اندام گفتاری و صدای مناسب و لحن خبری و غیرمصنوعی از دیگر ویژگی های خبرنگار است. تنفس درست، جنس صدا و استفاده درست از صدا و انتخاب لحن مناسب برای بیان، از مهارت های خبرنگاران آموزش دیده است. برخی

از خبرنگاران صدای خبری مستقلی دارند که مخاطبان به آن صدا و شیوه بیان علاقه مند هستند. خبرنگار برای دستیابی به بیان نافذ خبری باید جدی باشد و تلاش کند.

مهارت عالی نوشتاری: آشنایی با نگارش و تنظیم خبر، خبرنگار را در نوشتن متن خبر یا مخابره آن موفق می کند. امروزه خبرگزاریها و رسانه ها و بخش های ممتاز خبری به کلمات و واژه ها و عبارتهای خبری بسیار توجه دارند. بار روانی برخی از کلمات تأثیر ویژه دارند. نگارش درست و بدون غلط و رعایت زبان معیار و ایجاز در جمله بندی مهارتی است که خبرنگار باید با آن آشنا باشد.

مهارت ارتباطی از دیگر ویژگیهای خبرنگار است. ارتباط با همه چیز و همه کس، تقریباً بدون محدودیت. خبرنگار باید بتواند خود را با صحنه تصادف، زلزله، سیل، آتش سوزی، جنگ، جشن های ملی و مذهبی، مراسم ویژه، راهپیمایی ها و نمونه های مرتبط وفق دهد و مرتبط سازد. همچنین بتواند با کودک خردسال، نوجوان، جوان، پیر، کارگر و کارمند، هنرمند، قهرمان، دانشمند، افراد مثبت و منفی ارتباط برقرار کند. او باید بتواند هم با دختر خردسالی که تازه به مدرسه وارد شده گفتگو کند و هم با پیرزن ۹۰ ساله ای که در خانه سالمندان دوران سخت زندگی خود را سپری می کند، هم کلام شود. خبرنگار این مهارت ارتباط کلامی و غیر کلامی را باید بیاموزد در غیر اینصورت مصاحبه های مضحکی به دست خواهد داد.

مهارت خوب گوش دادن و پرسشگری: ذهن پویانده و علاقه زیاد به افراد، مکان ها و رویدادها - زیرا در غیر اینصورت اولاً خبرنگاری برای شما خسته کننده خواهد شد و از سوی دیگر اخبار تهیه شده توسط شما از جذابیت لازم و کافی برای بینندگان برخوردار نخواهد بود علاقه به امور و اتفاقات جاری در همه سطوح و داشتن حس کنجکاوی برای پیگیری اموری که ممکن است جنبه خبری قوی برای خبرگزاری ها و رسانه ها داشته باشند خبرنگار باید خبرگزاریهای مختلف جهان بویژه گول های خبری جهان را بشناسد. این شناخت به نگاه و فکر او وسعت می بخشد. وقتی به راز موفقیت خبرگزاریهای جهان پی برد و دانست که همه چیز در گرو عملکرد درست خبرنگاران آنها بوده است، به جایگاه و حساسیت کار خود بیشتر پی می برد.

مهارت تحقیق و جستجو: اعتماد به نفس در دنیا خبرنگاری یکی از سخت ترین مشاغل معرفی شده است. یکی از علت های آن عدم پذیرش از سوی بسیاری از مردم و سازمان ها می باشد ولی خبرنگار برای تهیه خبر که گاهی ممکن است برای گروهی ناخوشایند باشد و گاهی گران تمام شد از تمام توان خود استفاده کرده و گاهی جان خود را به خطر انداخته تا بتواند خبر داغ و دسته اولی برای خبرگزاری یا سازمان مطبوع خود تهیه کند. در تمامی این مراحل داشتن اعتماد به نفس الزامی است و در غیر این صورت خبرنگار موفق نخواهد بود. مهارت های ارتباطی خوب که قاعدتاً بدون آن حتی نمی توان کوچکترین قدم ها را در این شغل برداشت. صبر و تحمل زیاد، زیرا خیلی از اوقات خبرنگاران برای تهیه یک خبر باید زمان زیادی را منتظر بمانند و یا اینکه حرف های تند برخی از افراد را بشنوند ولی چیزی نگویند. لذا داشتن صبر و تحمل برای رسیدن به نتیجه و تهیه یک خبر داغ الزامی است.

وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر:

امکان ادامه تحصیل این رشته تا مقطع دکتری وجود دارد.

آینده شغلی و بازار کار:

رقابت در این شغل به خصوص در روزنامه های سراسری بسیار زیاد است. شما می توانید کار خود را در یک روزنامه محلی آغاز کنید. با کسب تجربه بیشتر نیز می توانید وارد حوزه های گسترده تر و روزنامه های سراسری شوید. البته کار در صدا و سیما نیز برای خبرنگاران فراهم است و می توانند در این سازمان مشغول شوند.

برخی از مسایل شغل **روزنامه نگاری یا خبرنگاری** عبارتند از:

- وجود خطرات احتمالی برای خبرنگاران مناطق جنگی یا زلزله زده و ...
- مستقل نبودن و وابسته بودن به جناح های سیاسی

بر اساس نظر برخی از روزنامه نگاران و شواهد موجود از روند اطلاع رسانی در ایران، می توان پیش بینی کرد نرخ رشد این شغل نسبت به سایر مشاغل بالاتر است. علت آن هم الزام حکومت برای توسعه رسانه ها و مؤسسات خبررسانی برای رقابت با هجمه تبلیغاتی و رسانه ای کشورهای دیگر (در حوزه سیاسی) و افزایش آگاهی عموم مردم و افزایش نقش رسانه ها در این میان (حوزه اجتماعی، فرهنگی و هنری) می باشد. قاعدتا با توسعه رسانه، شغل **روزنامه نگاری** نیز توسعه خواهد یافت.

دروس پایه و اصلی رشته روزنامه نگاری:

برخی دروس پایه و اصلی رشته کارشناسی شنوایی شناسی	
مبانی جامعه شناسی	مبانی جمعیت شناسی
ارتباطات انسانی	ارتباطات بین الملل
تکنولوژی چاپ و نشر	اطلاعات اجتماعی
آمار مقدماتی	ارتباطات سیاسی
مبانی ارتباط جمعی	اصول روزنامه نگاری
تاریخ روزنامه نگاری	روزنامه نگاری عملی
ویراستاری و مدیریت خبر	نقد و تفسیر مقاله
روش تحقیق نظری	اصول سازمانی و مدیریت
روزنامه نگاری تخصصی	و....